

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

Soomes on olemas spetsiaalne maksekäsumenetlus, mis on välja töötatud konkreetselt vaidlustamata võlgade sissenõudmiseks. Nende juhtumite korral võidakse nõu tagaseljaotsusega nõuda, et kostja tasuks hagejale oma võla.

Hagiavalduse võib kohtule esitada ka elektrooniliselt, kasutades selleks Soome kohtusüsteemi käsitleval veebisaidil esitatud elektroonilist vormi (<https://oikeus.fi/en/>). Lisateavet leiab teabelehel „Automaatne töötlemine – Soome”.

1.1 Menetluse kohaldamisala

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Menetlust on võimalik kasutada mis tahes liiki rahaliste nõuete korral, millega seoses võivad pooled omavahel lepingu alusel kokku leppida.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Ei. Nõude summale ei ole kehtestatud ei ülem- ega alammäära.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Menetluse kasutamine on vabatahtlik.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Põhimõtteliselt puudub reegel, mille kohaselt peaks kostja elama Soomes. Kuid Soome kohtul peab olema pädevus, et tal oleks võimalik seda menetlust kohaldada. Näiteks Brüsseli I määruse alusel määratakse kohtualluvus kindlaks sellise põhireegli järgi, mille kohaselt tuleb maksenõuet hõlmavat kohtuasja menetleda kostja elukohajärgses kohtus.

1.2 Pädev kohus

Neid asju on pädev menetlema esimese astme üldkohus. Soomes on selleks kohtuks piirkonnakohus (*käräjäoikeus*). Kehtib üldreegel, et pädev kohus on kostja elukohajärgne piirkonnakohus. Maksekäsumenetluse suhtes kohaldatakse tavapäraseid kohtualluvust käsitlevaid sätteid (vt teabeleht „Kohtualluvus – Soome”).

1.3 Vorminõuded

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Hagiavaldus tuleb esitada kirjalikult ja see peab sisaldama konkreetseid üksikasju: nõue, alus (lühidalt), mis tahes nõue hagiavalduse esitamiseks kaasnevate kulude hüvitamiseks ning hageja ja kostja kontaktandmed. Hagiavaldus peab olema allkirjastatud.

Riiklikul tasandil vormid puuduvad. Teatavad piirkonnakohtud on koostanud oma vormid, kuid nende kasutamine ei ole kohustuslik.

Vaidlustamata nõuetega seotud hagiavaldused võib kohtule esitada ka elektrooniliselt, kasutades selleks Soome kohtusüsteemi käsitleval veebisaidil esitatud elektroonilist vormi (<https://oikeus.fi/en/>).

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Advokaati ei pea kasutama ei hageja ega kostja, kuid advokaadi kasutamine on alati lubatud.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Nõude alused tuleb kindlaks teha, et konkreetset nõuet oleks võimalik eristada muudest nõuetest.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Vaidlustamata võla sissenõudmist hõlmavate kohtuasjade raames ei pea esitama tõendeid. Hageja peab esitama piisavad tõendid vaid juhul, kui kostja nõude vaidlustab.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmise

Praktikas ei ole võimalik teha tagaseljaotsust, kui kostja vaidlustab hagiavalduses esitatud nõude põhjendatud alustel. Sellisel juhul ei ole enam tegemist vaidlustamata nõudega. Peale selle võib esineda olukordi, kus hagiavaldus jäetakse läbi vaatamata seetõttu, et asjaomasel piirkonnakohtul puudub pädevus või et hageja ei ole suutnud kõrvaldada oma hagiavalduses esinevaid puudusi, kuigi tal on palutud seda teha. Põhimõtteliselt on võimalik hagiavaldus ka kohe kohtuotsusega tagasi lükata, kui nõue on ilmselgelt alusetu, s.t nõudel puudub igasugune õiguslik alus. Muus osas kohus hagiavalduse õiguspärasust ei uuri.

1.5 Edasikaebamine

Hagejal ei ole võimalik esitada apellatsiooni järelduse peale, et nõuet ei saa menetleda vaidlustamata nõudena, kui kostja otsustab nõude vaidlustada. Sel juhul menetleb piirkonnakohus asja tavapärase tsiviilkohtumenetluse raames. Hageja võib siiski esitada apellatsiooni oma nõude läbivaatamata jätmise või tagasilükkamise peale.

1.6 Vastuväide

Seda küsimust sõnastades on silmas peetud süsteemi, mille kohaselt tehakse kõigepealt tagaseljaotsus/maksekäsk ning alles seejärel antakse kostjale võimalus esitada vastuväide. Soomes saadetakse nõue kõigepealt kostjale ja tagaseljaotsus tehakse alles siis, kui kostja nõuet ei vaidlusta. Piirkonnakohus palub kostjal vastata hagiavaldusele kirjalikult konkreetse tähtaja jooksul. Tähtaja määrab piirkonnakohus ning tähtaja pikkus on tavaliselt kaks kuni kolm nädalat. Kostja vastuses tuleb märkida, kas ta vaidlustab nõude, ja kui ta seda teeb, siis mis alustel. Kostja võib samuti märkida oma vastuses, kas ja millised tõendid ta kavatses esitada, ning esitada nõude kulude hüvitamiseks. Ta peab lisama oma kontaktandmed ja vastuse allkirjastama.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui kostja esitab oma vastuväite tähtaja jooksul, ei ole enam tegemist vaidlustamata nõudega ja tagaseljaotsust enam teha ei saa. Sel juhul hakatakse asja automaatselt menetlema tavapärase tsiviilkohtumenetluse raames.

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Kui kostja ei vaidlusta nõuet tähtaja jooksul, tehakse nõude summa ulatuses tagaseljaotsus. Kohtuotsus pööratakse viivitamata täitmisele.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Kostja ei saa tagaseljaotsuse peale esitada apellatsiooni apellatsioonikohtule (*hoviioikeus*), kuid tal on võimalik esitada piirkonnakohtule kaja (ehk avaldus asja uuesti läbivaatamiseks). Selline avaldus tähendab, et asi saadetakse tagaseljaotsuse teinud piirkonnakohtule uuesti läbivaatamiseks. Asja uuesti läbivaatamise avaldus tuleb esitada 30 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kostja saab tagaseljaotsuse teate. Kui avaldust kohtuasja uuesti läbivaatamiseks ei esitata, jääb tagaseljaotsus jõusse.

Viimati uuendatud: 04/11/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.